

13. decembar 2006.

Pritisak na tužioce

Gordana Čolić: Republički tužilac ima mogućnost i obavezu da izdaje uputstva, da brine o politici gonjenja, da izdaje uputstva kako će se sprovesti ta politika, da izdaje uputstva u određenim predmetima, ali on to mora da uradi pismenim putem. I tu je problem, neće republički tužilac da da pismeno uputstvo, nego se pod velom samostalnosti pojedinih tužilaca vrši ubeđivanje. Onda ubeđujemo jedni druge da se nešto uradi uz razne pritiske, izjave, mogu da kažem otvoreno i pretnje

Gosti: Tužiteljka III opštinskog tužilaštva Gordana Čolić i zamenik okružnog tužioca i predsednik Izvršnog odbora Udruženja tužilaca Aleksandar Milosavljević

Autorka i voditeljka: Brankica Stanković

...

B92: Ono što je ostalo nejasno pored te službene beleške ministra policije je i transkript razgovora koji je objavljen u listu Vreme, a koji je zapravo razgovor svedoka-saradnika Dejana Milenkovića i advokatice Biljane Kajganić. III tužilaštvo vodilo je postupak protiv novinara Miloša Vasića za krivično delo klevete. Znači, po službenoj dužnosti tadašnji v.d. okružnog tužioca Marija Šušnjević podnela je krivičnu prijavu protiv novinara Miloša Vasića. Šta je pisalo u toj krivičnoj prijavi? Vi ste vodili postupak.

Čolić: Da, nama je ta krivična prijava došla iz Subotice, odnosno iz Subotice nam ju je delegirao republički tužilac, ali sad da ne objašnjavam, u svakom slučaju dobili smo istražne radnje. Već je poveden postupak subotičkog tužilaštva protiv Miloša Vasića, krivično delo klevete jer je u tom listu Vreme pre ne znam koliko vremena rekao da je Banjac transkripte razgovora Kajganić-Milenković dostavio na nekoliko adresa, da je dostavio Bulatoviću, Jočiću, Stojkoviću, Koštunici, Miloševiću, mislim da je njih pet bilo. Nama su tu u startu bile vezane ruke, da se razumemo, znači dobili smo istražne radnje, istražne radnje koje ništa nisu sadržale. Znači, nije do tada bila utvrđivana istina. Ako vi nekoga treba da optužite da je izvršio krivično delo klevete, odnosno da je protiv nekoga preneo ili izrekao nešto neistinito što može štetiti njegovoj časti i ugledu, onda se pretpostavlja.. ne da se pretpostavlja, nego tužilaštvo mora da utvrdi da li je to istina ili ne. Znači, mi smo krenuli da utvrđujemo da li je istina to što je Vasić izneo i u tom trenutku smo dobili poziv od zamenika republičkog tužioca koji je bio zainteresovan za predmet, naravno to je njegovo pravo, tražio je da ga informišemo...

B92: A ko je zamenik?

Čolić: Nije važno, da vam nešto kažem, zamenik tužioca radi po ovlašćenju javnog tužioca, znači konkretno republičkog tužioca. Mene imena zamenika ne zanimaju...

B92: Mi smo imali primer Vladimira Manojlovića, pa vas zbog toga pitam ko je zamenik.

Čolić: Zamenik tužioca...

B92: Nećete otkriti ime?

Čolić: Pa, znate šta, zašto neću da otkrijem ime, zato što sam pomenula ime jedne zamenice republičkog tužioca u novinama i doživela pretnje telefonske, rečeno mi je ko sam ja da pominjem njeno ime, je li tako, pa zato vam i kažem. Republički tužilac, zamenik meni je to svejedno... Da ko sam ja da pominjem njeno ime, da se na tome neće završiti, da ćemo se nas dve još sresti, da nije ona tako slaba kao neki drugi i ja jednostavno neću imena zamenika da

pominjem. Republički tužilac neka rešava sa svojim zamenicima ono što ima. Znači, mi smo dobili poziv od tog zamenika tužioca, on je pitao šta ćemo da radimo u predmetu, mi smo rekli da utvrđujemo istinu. On je bio zgranut činjenicom što mi hoćemo da utvrđujemo istinu jer njegovo mišljenje je bilo da mi treba odmah da tužimo.

B92: Da tužite novinara?

Čolić: Da, da tužimo novinara Miloša Vasića jer taj novinar, ja treba da znam, da je taj novinar... šta je on pisao u svojoj knjizi, koliko je lagao i takve stvari. Pravo da vam kažem, predmet te prijave i te istrage nije bila knjiga nego izjava tog novinara, odnosno rečenica jedna iz lista Vreme.

B92: Čekajte samo... zbog onih koji nas gledaju, ne znam da li je jasno, odnosno da li sam vas ja dobro shvatila. Znači, republički tužilac, zamenik republičkog tužioca od vas traži, direktno traži da vi optužite novinara Miloša Vasića bez ikakvih provera?

Čolić: Da, on je smatrao da ne treba da se tu utvrđuje istina. I mi smo imali, znate, i nekoliko kolegijuma, znači zamenik republičkog tužioca i republički tužilac su nas zvali u republičko tužilaštvo, tu su se neki mini-kolegijumi obrazovali, pa smo mi bili ubeđivani, jer mislim, pismenim putem naravno... Evo, to je sad moj primer, ja mogu...

B92: Da li je to pritisak?

Čolić: Pa, kako ne, ja mogu iz svog primera to da kažem, ja ne mogu sada da govorim umesto Snežane Bogdanović, umesto.. ne znam, nekih drugih tužilaca, govorim vam iz svog primera. Znači, mi smo odlazili tamo, mi smo bili ubeđivani da ne treba tu da se utvrđuje istina, šta nas briga da li su transkripti... da li postoje uopšte transkripti, šta piše u tim transkriptima. Pravo da vam kažem ja nisam...

B92: To sve govorite o republičkom tužilaštvu?

Čolić: Jeste, i naravno, neki zamenici republičkog tužioca koji su bili prisutni na tim mini-kolegijumima su imali identično mišljenje kao ja,

da naravno, ako nekog treba optužiti za klevetu, optužiti da je izgovorio neistinu, da treba kao tužilaštvo da utvrdimo da li je izgovarao neistine ili ne. Mi jesmo utvrdili, mislim, dotle smo stigli, utvrdili smo da transkripti postoje, utvrdili smo da prosto... sudije su nas obavestile Okružnog suda jer smo tražili naravno te informacije da su naređena prisluškivanja, da su prisluškivanja obavljena, da su audio snimci s transkriptima dostavljeni njima, da su oni prosleđeni Posebnom odeljenju Okružnog suda i tužilaštvu. I još smo jednu istražnu radnju hteli da obavimo, da se sasluša Banjac, je li tako, za koga se govorilo da je on taj koji je te transkripte prosleđio na te adrese. Mi smo ipak, bez obzira... znači, dva meseca, da vam nešto kažem, traje to, to ubeđivanje...

B92: U ovom slučaju oni vas ubeđuju da...

Čolić: Da, ubeđuju nas... ali ništa pismeno. Ja kažem - dobro, dajte mi pismeno uputstvo - ne, ne pismeno... Eto, to vam sada govorim, to sam vam rekla, znači pod prividom samostalnosti, znači ubede te da je to tvoja odluka i ti doneseš tu odluku, a posle nema veze. Mislim, bila mi je neverovatna ta zainteresovanost za predmet klevete. Slušajte, ko god da je...

B92: Zato vas i pitam, više izgleda kao da je zainteresovanost...

Čolić: Ali znači dva meseca mi odlazimo na sastanke, na kolegijume u republičko tužilaštvo, dolazi se kod nas. Ja sam tada dobila jedno 3-4 direktne, kako da vam kažem, primedbe u smislu - ja tebe čuvam od razrešenja, traži se tvoje razrešenje, ja tebe čuvam, a ti tako radiš. Kako se to završilo, završilo se tako što smo povukli predlog za istražne radnje u odnosu na to da se sasluša Banjac, prihvatili smo mišljenje republičkog tužilaštva...

B92: Optužili ste novinara?

Čolić: Optužili smo novinara Vasića i naravno, popili šamar jer ja sam sve vreme govorila da je to preuranjeno optuženje...

B92: Znači, niste se oduprli pritisku ili ste napravili tu...

Čolić: Nisam se oduprla pritisku... kako ne, ja dva meseca sam se

odupirala pritiscima, ali ja nisam radila protivzakonito. Da je traženo od mene da uradim nešto protivzakonito, pa nema te šanse, mislim, imala sam ja i takvih slučajeva, ali ovde je... smo prihvatili, moram da priznam, njihovo mišljenje, mišljenje zamenika tužioca, da imamo dovoljno za utuženje...

B92: Je li vam poslao pismenu naredbu?

Čolić: Ne, kakvi pismena naredba, to ne dolazi u obzir, ali hoću da vam kažem da se posle potvrdilo to moje mišljenje, da je moje mišljenje bilo ispravno.

B92: Sud je to odbacio?

Čolić: ... jer sud je odbacio taj optužni predlog, vratio je na istražne radnje, u međuvremenu i taj postupak je obustavljen protiv Vasića tako kako je obustavljen.

B92: Ali u ovom vašem slučaju, sad to što ste ispričali, nekako je zaključak da oni vrše pritisak na vas ne toliko zbog toga da vi optužite novinara Miloša Vasića, nego zbog toga što vi krećete da istražujete da li ti transkripti zaista postoje, ili ne?

Čolić: Kako ne. Pa, znate, kad vam neko kaže - šta će vam činjenica da postoje transkripti, šta će vam uopšte da istražujete šta piše u transkriptima, a treba da optužite čoveka da je lažno rekao... da je izgovorio neistinu zato što je rekao da je nekome dao transkripte.

B92: Znači, transkripti postoje, to ste potvrdili?

Čolić: Postoje, naravno da postoje.

B92: Znae sadržaj?

Čolić: E, u to nismo ulazili, u sadržaj ne da nismo ulazili, nego smo... to smo isto prihvatili mišljenje republičkog tužilaštva da nije bitan sadržaj. I zaista, to je i moje mišljenje, da u odnosu na novinara Vasića nije bio bitan sadržaj jer je bila bitna činjenica samo da li su ti transkripti upućeni na određene adrese ili ne.

B92: Gospodine Milosavljeviću, kad smo već kod tih transkripata, dakle, Milenković kao svedok na sudu, svedok-saradnik, je rekao da su ga advokati Biljana Kajganić i Milivojević terali da lažno optuži nevine ljude kako bi dobio status svedoka-saradnika. Da li je to dovoljno za javnog tužioca da pokrene, da reaguje zbog sumnje da su advokati tako nešto stvarno uradili?

Milosavljević: Mislite da uđe u nekakav postupak? Svakako da.

B92: A što se to nije dogodilo? Šta vi mislite?

Milosavljević: Ja mislim da jeste, mislim da imate izjavu gospodina Zorića koji kaže da je tužilac preduzeo neke korake...

B92: Ne, ne, rekao je da će formirati radnu grupu MUP Srbije koja će da istražuje...

Milosavljević: To je jedna od stvari koje tužilac ima na raspolaganju...

B92: A ja vas pitam po službenoj dužnosti, javni tužilac zar ne treba odmah da reaguje u takvom slučaju, plus što smo imali izjave advokata Milivojevića kao odgovor na svedočenje Milenkovića da bi on pravio pakt s crnim đavolom zbog svog klijenta.

Milosavljević: To je stvar... ipak je to branilac i to je potpuno razuman stav, a što se tiče tužioca, mislim da je od mogućnosti koje mu stoje na raspolaganju odabrao jednu koja je takva kakva je. Znači, odredio je da se formira radna grupa koja će da istraži to što se dešava. Sad, tu će i Gordana dobiti odgovor na neka svoja pitanja, da li je Vasić i kako je dobio te transkripte i tako dalje. Znači, mislim da je on uradio...

B92: Dobro, sad smo saznali da transkripti definitivno postoje i zvanično.

Milosavljević: Da, ali sadržaj, ovde je bitan sadržaj, je li tako? Da li Milenković možda ne govori istinu? Mislim da je tužilac preduzeo nekakve korake koji su u skladu s njegovim zakonskim mogućnostima. Sad, što se tiče brzine, što se tiče koraka, možda je

mogao i nešto drugo, verovatno da, ali on je procenio da je to najbolje...

B92: Ali sa zakašnjenjem, priličnim zakašnjenjem, složićete se s tim, jer je bio veliki pritisak javnosti...

Milosavljević: Govorite o vremenu kad je on to saznao, pa posle? Možemo se složiti u tom pitanju, da, mislim da je moglo i ranije da se dogodi, ali opet kažem, imamo taj strahovit problem u tužilaštvu u celini, da imamo određene stvari koje jednostavno skrivamo od javnosti, ponekad su posredi taktički razlozi, ponekad su posredi razlozi na koje nas obavezuje zakon, mislim tu na čuvanje raznih tajni, ali postoji masa stvari koje jednostavno ne treba kriti, a mi to činimo po inerciji. Mislim da je to strašno pogrešno i strašno loše za nas.

B92: Vi ste imali još jedan zanimljiv slučaj, bilo ih je više verovatno, ali slučaj hapšenja Vladana Batića. Vi ste tada bili dežurni tužilac...

Čolić: Mislim da mi je ovaj Vasić, pa taj Batić "došao glave".

B92: A u kom smislu? Vi ste tada rekli da je...

Čolić: To je bila ta 2005, pre toga sam ja nešto kritikovala tako kadroviranje ministra pravde i javnog tužilaštva, odnosno republičkog tužilaštva, kadroviranje, izbor tih zamenika. Imala sam, eto, taj Vasić nam je onako... ja mislim da je taj Vasić njima pokazao koliko sa mnom nije lako sarađivati na taj način. Znate, ja kažem mišljenje, pa ti odmah to mišljenje usvojiš kao svoje i reaguješ tako kako reaguješ, a ja ću posle da kažem da ja nemam veze s tim. Batić je takođe bio taj slučaj... Znate šta je još strašnije kod Batića, kod tog slučaja, što okružni tužilac kada sam otišla da ga obavestim, da mi da kontakt telefon i da budem s njim u vezi jer posle podne je, petak, očekujem da nam budu privedene... tri osobe, između njih Batić. Već je to bilo toliko medijski sve...

B92: Ministar pravde je to najavio u novinama. Da li je to vid pritiska kada se ministar pravde obrati preko novina i kaže da će uskoro tužilaštvo izvući krivične prijave iz fioka...

Čolić: Pa, jeste, ne sme to ministar pravde da radi, pogotovo ne ministar pravde koji je podneo krivičnu prijavu protiv Batića i ostalih. Znači, on je taj koji je podneo krivičnu prijavu i on zna šta se sve tokom pretkrivičnog postupka dešava i kada će Batić biti...

B92: I vi ste odbacili tu krivičnu prijavu?

Čolić: Ne...da.. ja nisam ispostavila... III tužilaštvo je stavilo zahtev za sprovođenje istrage jer nikakvih dokaza protiv Batića nije bilo, ali samo da naglasim, ja sam se obratila okružnom tužiocu i tražila njegovu... učešće u celom predmetu. Znači šta mi je odgovorio Božović? - Hajde, koleginice, pa što se sekirate. A ja zahtev za sprovođenje istrage pišem iz novina, dobijam informacije iz novina i ne znam da li će nama biti priveden ili ne, ne znam ništa, da bih dobila krivičnu prijavu bez ijednog dokaza, da bih pitala u tom trenutku te ljude iz UBPOK-a, koji su priveli... A ja kažem - recite mi, nemam krivičnu prijavu, nemam inicijalni akt, imam zahtev specijalnog tužioca da se obave razgovori, imam tu ne znam kakvu dokumentaciju, nemam inicijalni akt. I on meni vadi ovako, pa kaže - ja ne znam... Ja kažem - koji je tužilac rukovodio istragom, hoću da vidim koji tužilac vam je dozvolio da zadržite lice i da ga privedete sada, koji vam je dežurni tužilac to radio. Onako zgranut čovek, ne zna o čemu se radi, izvlači mi krivičnu prijavu ministra pravde s tim zahtevom specijalnog tužioca iz predmeta. Ja kažem - a to što to nije u predmetu, pa kaže - znate, pa ja ne znam, ja kažem - to ja moram da ostavim u predmetu, to mi je inicijalni akt, on kaže - jao, nemojte, molim vas, ja to moram da vratim. I šta sam uradila, fotokopirala sam tu krivičnu prijavu i taj zahtev za prikupljanje potrebnih obaveštenja i svojom rukom napisala službenu belešku da sam izvršila uvid u original i ostavila to u predmetu.

B92: I posle svega toga počinje taj postupak za vaše razrešenje...

Čolić: Da, znate šta, meni je rečeno još u januaru, odmah, iskorišćena je ta prva neka kontrola tužilačka... mislim, to znate, u decembru se ide, pa se kao vrše neki instruktivni pregledi po tužilaštvima. I ti instruktivni pregledi služe da bi se ujednoobrazilo postupanje, da sva tužilaštva jednako rade, da se vidi gde su primedbe, gde su problemi, da se to nešto ispravi. I kad sam videla sastav komisije odmah mi je bilo jasno da sad sve ono što sam ja bila

samostalna i što se ja ni s kim nisam konsultovala i što sam donela odluku da protiv Batića ne stavim ni zahtev za sprovođenje istrage... Znače, kad kažete - mogla si da staviš, bilo je tih komentara - mogla si da staviš zahtev za sprovođenje istrage. Pa, znate šta je zahtev za sprovođenje istrage, vi morate imati osnovanu sumnju da je neko izvršio delo, pa nisam ja bog ako sam tužilac, moram da se ponašam po zakonu, potpuno po zakonu. A nekad je strašnije da tužilac otera nevinog čoveka u zatvor nego da oslobodi krivca, mene su tako učili.

B92: Posle toga ste dva puta suspendovani, pa vraćeni, upoznati ste sa slučajem Gordane Čolić, pogledaćemo i prilog, ali zanima me pre toga vaše mišljenje da li je to primer kako se obračunava sa onima koji su prosto neposlušni, tako da kažem?

Milosavljević: To je ono o čemu pričamo sve vreme, mislim da jeste, čak i ako nije, a ja mislim da jeste. To je upakovano u formu da izgleda kao da jeste. Znači, jednostavno na nju se vrši pritisak, šalju joj se raznorazne inspekcije, čak i kad bi te inspekcije našle nešto na osnovu čega bi imale puno pravo da nju suspenduju ili da joj bilo šta nažao učine, oni to rade na način koji ostavlja vrlo loš utisak i ubeđuje kompletnu javnost da tu nešto nije u redu i da je to samo posledica pritiska.

B92: E sad, zanimljiv je ceo taj slučaj, ja predlažem da pogledamo prilog, pošto se tu događalo sve i svašta.

Status neposlušne tužiteljke Gordana Čolić stekla je još krajem 2004. Suočena s kadrovskim problemima u svom tužilaštvu i posle niza pismenih i usmenih upozorenja ministru pravde i republičkom tužiocu javno je rekla da su za zamenika tužilaca izabrani ljudi bez ikakvog iskustva u tužilačkom poslu, pravni referenti iz fabrika i opština ili sudije za prekršaje. Upozorila je javnost da se u tužilaštva vraćaju kadrovi SPS-a. Da bi po zakonu bio pokrenut postupak za razrešenje tužioca Gordane Čolić bilo je neophodno utvrditi nepravilnosti u njenom III tužilaštvu. Višemesečna procedura za njenu smenu počela je u aprilu 2006, kada po nalogu okružnog tužioca Milovana Božovića Milija Milovanović iz drugostepenog odeljenja dobija zadatak da izradi analizu uspešnosti rada svih beogradskih tužilaštava za, kako je sam naveo, potrebe okružnog tužioca. Pošto je zaključak te kontrole i analize bio da je III tužilaštvo u vrhu uspešnosti postupanja po

žalbama okružni tužilac Milovan Božović, po svemu sudeći nezadovoljan takvim zaključkom, odlučuje da napiše službenu belešku u koju, kako se ispostavilo, unosi lažne podatke.

'Tražio sam mišljenje od drugostepenog odeljenja tog tužilaštva Milije Milovanovića, o njegovom utisku o kvalitetu rada svih opštinskih tužilaštava, koje je od njih najbolje, a koje najgore, koji je stekao prateći rad u drugostepenim predmetima. Usledio je odgovor da je prema utisku stečenom kroz rad po žalbama III opštinsko javno tužilaštvo najgore tužilaštvo, ali da to ne može da napiše jer bi se koristilo za neku svrhu koju on ne želi da pomaže.'

Iako je te navode tužioca Božovića Milovanović više puta oštro demantovao dodajući da nikada to nije rekao pošto to i ne misli, Božović predlaže da se Gordana Čolić smeni, pozivajući se na tako falsifikovanu sopstvenu belešku kao jedan od osnovnih razloga. Krajem juna Gordana Čolić je na osnovu instruktivnog izveštaja republičkog tužilaštva i predloga Milovana Božovića suspendovana u trenutku kada je bila na bolovanju, a predlog za razrešenje upućen Visokom savetu pravosuđa. Visoki savet jednom je ukinuo odluku o suspenziji jer republički tužilac nije naveo razloge za to. Istog dana Janković je napisao novu odluku o suspenziji na koju je opet uložen prigovor jer opet nije sadržala razloge. Na kraju, Vrhovni savet pravosuđa prekinuo je postupak jer smatra da je zbog toga što je republički tužilac stekao sve uslove za penziju dovedeno u sumnju njegovo pravo da vrši tu dužnost i daje takve predloge.

B92: Vi ste tvrdili da iza pokušaja vaše smene, suspendovanja i tako dalje stoji upravo ministar pravde Zoran Stojković. Na osnovu čega ste to zaključili?

Čolić: Pa, rečeno mi je nekoliko puta u republičkom tužilaštvu direktno. Republički tužilac mi je rekao - znate otkad od mene traže da vas razrešim.

B92: Sada smo imali primer kako prođe neko ko se oglasi javno, na primer od tužilaca. Da li vam je onda u tom slučaju razumljiv taj strah koji danas postoji među tužiocima, da uopšte ne žele javno da govore?